

NORGES HØYESTERETT

Den 22. mai 2017 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Falch og Bergh og kst. dommer Kaasen i

HR-2017-1002-U, (sak nr. 2017/681), straffesak, anke over beslutning:

A

mot

Den offentlige påtalemyndighet

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens beslutning om ankenektelse etter straffeprosessloven § 321 andre ledd.
- (2) A ble i Oslo tingretts dom 23. september 2016 dømt til fengsel i ett år og seks måneder for brudd på straffeloven 1902 § 219.
- (3) Han anket dommen 28. september 2016 ved avkrysning på forkynnings skjemaet. Der krysset han av for at anken gjaldt reaksjonsfastsettingen (straffutmålingen), lovanvendelsen for hele dommen, saksbehandlingen og bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet for hele dommen.
- (4) Avkrysningen omfattet ved dette alle punkter som det kunne være aktuelt å anke over. Dommen i tingretten omfattet ikke inndragning eller sivile krav.
- (5) Forsvareren sendte støtteskriv 9. november 2016. Innledningsvis i støtteskrivet viste forsvareren til at anken "retter seg mot tingrettens saksbehandling, bevis- og lovanvendelse under skyldspørsmålet samt reaksjonsfastsettelsen". Videre kommenterte forsvareren i støtteskrivet forhold knyttet til bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet og straffutmålingen. Forsvareren kommenterte ikke lovanvendelsen under skyldspørsmålet og heller ikke saksbehandlingen.
- (6) Saksdokumentene ble mottatt i Borgarting lagmannsrett 1. desember 2016. Lagmannsretten traff 24.

januar 2017 beslutning med denne slutningen:

"Anken nektes fremmet."

- (7) Innledningsvis i beslutningen ble det angitt at anken "gjelder bevisvurderingen under skyldspørsmålet, saksbehandlingen og lovanvendelsen, subsidiært straffutmålingen". Lagmannsretten drøftet anken over bevisvurderingen under skyldspørsmålet og straffutmålingen, og den begrunnet hvorfor anken på disse punktene ikke ville føre frem, og derfor ble nektet fremmet. Videre uttalte lagmannsretten:

"Lagmannsretten kan ikke se at det foreligger noen feil ved saksbehandlingen eller lovanvendelsen."

- (8) A innga et skriv 24. februar 2017, under overskriften "[t]ilsvar til beslutning av den 24.01.17". Borgarting lagmannsrett oppfattet skrevet som en begjæring om omgjøring, subsidiært anke til Høyesterett. Lagmannsretten besluttet 7. april 2017 at ankenektelsen ikke omgjøres. Saken ble deretter sendt til Høyesterett.
- (9) A har i anken og i senere skriv i hovedtrekk anført:
- (10) A fikk beskjed fra forsvareren sin om at han måtte avvente frist fra påtalemyndigheten før han kunne begrunne anken til lagmannsretten nærmere. Den muligheten fikk han ikke. Han er forbigått i ankeprosessen, og retten til forsvar er grovt krenket. Lagmannsretten skal gi veiledning. Det hjelper ikke at A hadde tid til å inngi begrunnelse når han ikke visste hvor han skulle gjøre det, og han også hadde fått beskjed om å vente på en frist. Han hadde flere ankepunkter mot dommen, blant annet fikk han bare to minutter til forberedelse etter at statsadvokaten korrigererte tiltalebeslutningen.
- (11) *Påtalemyndigheten* har anført at As anke i hovedsak synes å være et angrep på tingrettens bevisvurdering. Det er uansett ikke noen feil ved lagmannsrettens saksbehandling.
- (12) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at utvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling, jf. straffeprosessloven § 321 sjetten ledd.
- (13) Ankeutvalget forstår As anke slik at den retter seg mot lagmannsrettens saksbehandling, og da slik at lagmannsretten skulle veiledet ham bedre og gitt ham anledning til å komme med en nærmere begrunnelse før beslutningen ble truffet.
- (14) Da lagmannsretten traff sin beslutning, forelå støtteskriv fra forsvareren. Ankeinstansen vil da normalt ha grunnlag for å treffe sin avgjørelse, basert på støtteskrivet og den anke siktede har inngitt. Dette innebærer at i den grad heller ikke støtteskrivet inneholder noen begrunnelse for en eller flere av de ankegrunner siktede har angitt, må utgangspunktet være at ankeinstansen kan avgjøre saken på det grunnlaget som foreligger. Forsvarerens oppgave er å ivareta siktetes interesser, og det må, dersom det ikke er holdepunkter for noe annet, kunne forutsettes at støtteskrivet omfatter det fullstendige grunnlaget for siktetes anke.
- (15) I dette tilfellet var det angitt uttrykkelig også i forsvarerens støtteskriv at det ble anket over saksbehandlingen. Men dette ble ikke fulgt opp med en nærmere angivelse av hvilke saksbehandlingsfeil som ble gjort gjeldende, og anken ble heller ikke på annen måte begrunnet på dette punktet.

- (16) Det følger av straffeprosessloven § 314 første ledd nr. 3 at når det ankes over saksbehandlingen, må anken nevne hvilke feil den grunnes på. Det innebærer at når det verken i anken eller støtteskrivet var angitt hvilke saksbehandlingsfeil siktede påberopte seg, forelå det ikke noen anke over saksbehandlingen som kunne tas til behandling, jf. straffeprosessloven § 319 første ledd.
- (17) Når en ankeerklæring ikke fyller lovens krav, har retten etter § 319 andre ledd en plikt til å søke feilen avhjulpet. Høyesterett har i flere avgjørelser bygget på at når det er inngitt en anke uten begrunnelse, skal siktede gis veiledning og anledning til retting. Utvalget viser til Rt-2015-334, Rt-2015-622, Rt-2015-867 og HR-2016-1442-U. Felles for disse avgjørelsene er at forsvareren ikke hadde inngitt støtteskriv. Det er i den forbindelse understreket at siktede ikke skal identifiseres med eventuelle feil som måtte være begått av forsvareren.
- (18) Situasjonen i denne saken er imidlertid annerledes. Her har forsvareren inngitt støtteskriv, som fremstår som et fullstendig uttrykk for hva siktede gjør gjeldende. Når forsvareren har angitt at det også ankes over saksbehandlingen, men ikke angitt hvilke feil som påberopes, må ankedomstolen kunne gå ut fra at det ikke påberopes noen særskilte saksbehandlingsfeil. Da var det ingen feil at lagmannsretten ikke ga anledning til ytterligere retting av anken, men nøyde seg med å konstatere at den for sin del ikke kunne se at det forelå noen saksbehandlingsfeil.
- (19) Ankeutvalget peker også på at As anke ble inngitt 28. september 2016 og forsvarerens støtteskriv 9. november 2016, mens lagmannsrettens beslutning først ble truffet 24. januar 2017. A hadde dermed god anledning til å komme med supplerende merknader til anken og støtteskrivet, dersom han ønsket det.
- (20) Endelig peker ankeutvalget på at A heller ikke i forbindelse med anken til Høyesterett har pekt på feil ved tingrettens behandling som kunne lede til at anken til lagmannsretten over tingrettens saksbehandling ville føre frem. Han har vist til at tiltalebeslutningen ble endret under tingrettens behandling. Men den endringen besto bare i at tidsrommet for de straffbare handlingene ble gjort kortere, noe som må anses som en endring i hans favør.
- (21) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G :

Anken forkastes.

Espen Bergh
(sign.)

Ingvald Falch
(sign.)

Knut Kaasen
(sign.)

Riktig utskrift: